

Soovitusi jätkutegevusteks

Valige mõni oma kodukandis realselt aset leidnud vägivaldajuhtum ning püüdke välja mõelda selleni viinud sündmuste jada. Võite kujutada seda ajajoonena, kus iga sündmus ajendab järgmise. Paluge rühmal leida sellisel ajajoonel punktid, kus oleks saanud vägivaldale ära hoida või konflikti paisumist tagasi pöörata.

Terrorismi teemaga edasi tegelemiseks võite kasutada harjutust „Chahal vs. Ühendkuningriik” (lk 120).

Kividega viskamist seostatakse mõnikord kividega surnukslooopimise tavaga. Usuliste ja kultuuriliste kommete ning inimõiguste omavaheline seos on alati huvitav ja tihti vastuoluline. Kui rühm tahaks lähemalt käsitleda kommete ja tõekspidamiste teisenemist aja jooksul, kaaluge harjutust „Varsti iganenud” (lk 272).

Teine variant oleks harjutus „Minu elu pole kõigile vaatamiseks” (lk 232), mis võimaldab lahata küberkiusajate põhjustatud vägivaldale.

Ideid tegutsemiseks

Mõelge harjutuse käigus esile toodud teie kodukandis aset leidnud vägivallategude näidetele ning uurige välja, millised organisatsioonid tegelevad selliste probleemide lahendamise ja pakuvad abi nii tegude toimepanijatele kui ka ohvritele. Küsige nende käest, kuidas saaks rühm kaasa aidata erinevate vägivallategude ärahoidmisele.

ÜRO hinnangul oli maailmas 2008. aastal üle 250 000 lapssõduri. Koguge rohkem teavet selliste laste kohta, keda sunnitakse vägivallategudele, ning liituge mõne alaealiste sõdurite kasutamise vastase kampaaniaga. Samuti võite otsida infot endisi lapssõdureid rehabiliteerivate organisatsioonide kohta. Kasutage interneti otsingumootoris otsingusõna „lapssõdurid” või tutvuge veebisaitidega www.warchild.org, www.hrw.org või www.redhandday.org.

Lisateave

Probleemipuu on kasulik visuaalne töövahend probleemide analüüsimiseks. See on kombinatsioon ajurünnaku ja mõttekaartide meetoditest. Puu tüvi tähistab probleemi. Kõigepealt püüavad inimesed nimetada probleemi põhjusi, mida kujutatakse juurtena. Seejärel nimetatakse tagajärgi, mida kujutatakse okstena. Probleemid ja tagajärjed võivad olla tingitud näiteks sotsiaalsetest, majanduslikest ja poliitilistest teguritest. Samuti võivad nende taga olla inimeste hoiakud ja käitumine.

Lisateavet võite leida näiteks aadressil www.thechangeagency.org.

Jaotusmaterjal

Abistavad küsimused

Püüdke rollimängu kavandamisel mõelda järgmistele küsimustele:

- Kes on teie keskne tegelane ning mille või kelle pihta ta kivi viskab?
- Kuidas on kivi viskaja ja tema sihtmärk omavahel seotud?
- Kas nende juures on teisi inimesi või on nad kahekesi?
- Kui juures on ka teisi inimesi, siis kas ja kuidas on nemad selle juhtumiga seotud?
- Mida see inimene tahab kivi viskamisega saavutada?
- Milline sündmuste jada eelnes kiviga viskamise episoodile: kas see on äkkreaktsioon või ettekatsetud tegevus?
- Kas kiviga viskamise ajendiks oli üks kindel sündmus?
- Mida mõtleb ja tunneb see inimene sel ajal, kui ta valmistub oma kivi viskama?
- Millised tunded ja pettumused käisid ta peast läbi enne selle teoni jõudmist?

OLULINE KUUPÄEV

12. veebruar
Punase käe päev

Ülemaailmset punase käe kampaaniat toetavad näiteks sellised organisatsioonid nagu *Human Rights Watch*, *Amnesty International*, Saksamaa Punase Risti noorteühendus, *Terre des hommes* ja *Plan International*. www.redhandday.org.

Teadmiseks

Harjutuse aluseks on idee, mille avaldasid Fiona Macbeth ja Nick Fine teoses *Playing with Fire*, New Society Publishers, 1995.